

**‘Aanvullend ecologisch onderzoek
Buurtweg, Oeken’**

*Onderzoek naar vleermuizen en broedvogels met
jaarrond beschermde nesten*

Colofon

Titel: 'Aanvullend ecologisch onderzoek Buurtweg, Oeken'

Subtitel: Onderzoek naar vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Projectcode: 10-353A

Status: Conceptrapport

Datum: 28 september 2011

Auteur: M.A. (Martin) Heinen

Veldonderzoek: Ing. M. (Martijn) Bunschoek, M.A. (Martin) Heinen, ing. M.G. (Mark) Hoksberg, ing. J.G. (Janneke) Lindenholz, ir. D. (David) Sietses, ing. E. (Esther) Veldhoen

Eindredactie: Drs. I. (Iwan) Veerman

Opdrachtgever: Stedenbouwkundig bureau Witpaard

Contactpersoon: De heer E. Dokter

EcoGroen Advies BV
Postbus 625
8000 AP Zwolle

T: 038 423 64 64
F: 038 423 64 65
I: www.ecogroen.nl

© EcoGroen Advies (2011)

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt mits onder vermelding van de bron:

Heinen, M.A. (2011). Aanvullend ecologisch onderzoek Buurtweg, Oeken; Onderzoek naar vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Rapport 10-353A. EcoGroen Advies, Zwolle.

Inhoud

Samenvatting en conclusies

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doelstelling.....	1
1.2	Situatie en beoogde ontwikkelingen.....	1
1.3	Algemene opzet	2
2	Beschermingsstatus en onderzoeksmethode	3
2.1	Beschermingsstatus	3
2.2	Onderzoeksmethode	3
3	Resultaten	5
3.1	Vleermuizen	5
3.2	Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	5
4	Conclusies en aanbevelingen	6
4.1	Vleermuizen	6
4.2	Broedvogels	6
5	Geraadpleegde bronnen	7

Bijlagen

- I Wettelijk kader
- II Inventarisatiekaart Huismus
- III Inventarisatiekaart vleermuizen

Samenvatting en conclusies

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Stedenbouwkundig bureau Witpaard (contactpersoon dhr. E. Dokter) heeft EcoGroen Advies BV een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd in verband met sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan de Buurtweg in Oeken. In november 2010 is een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Het aanvullend onderzoek is verricht naar vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Aangetroffen en te verwachten soorten

- Er is in het plangebied minimaal één baltsverblijfplaats aanwezig van Gewone dwergvleermuis;
- Er zijn vaste verblijfplaatsen aangetroffen van minimaal vijf paar Huismus. Van deze soort zijn de nestplaatsen en hun functionele leefomgeving jaarrond beschermd;
- In het plangebied zijn broedvogels te verwachten van bebouwing, bossen en struwelen.

Ontheffing en mitigerende maatregelen

- Er dienen mitigerende maatregelen genomen te worden ten aanzien van Gewone dwergvleermuis en Huismus. Deze worden verwoord in een ecologisch werkprotocol (Bunskoek *in prep.*)
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Het ontzien van broedvogels is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na half juli.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

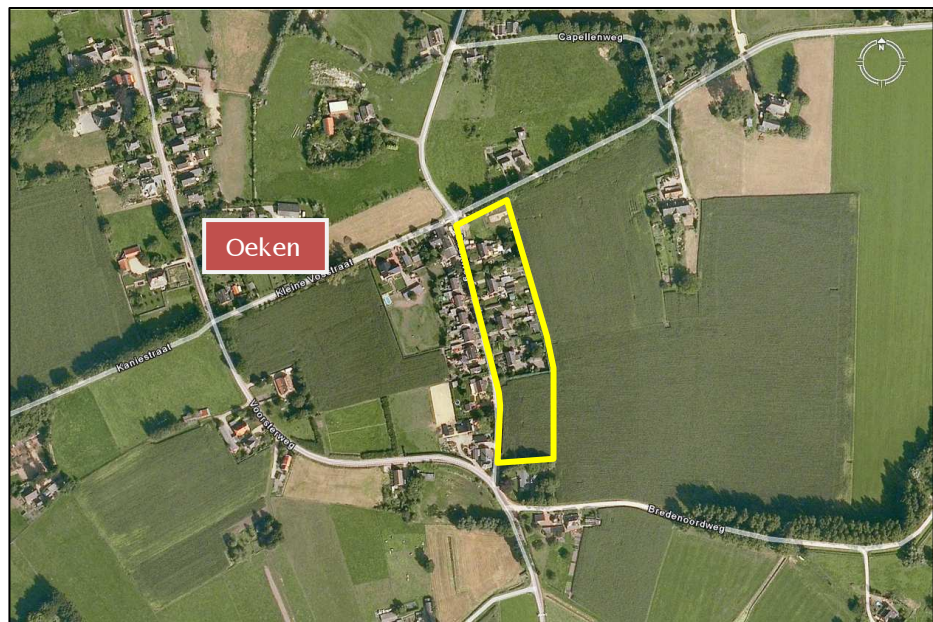
In opdracht van Stedenbouwkundig bureau Witpaard (contactpersoon dhr. E. Dokter) heeft EcoGroen Advies BV een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd in verband met sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan de Buurtweg in Oeken. In november 2010 is een quickscan natuurtoets uitgevoerd (Bunskoek 2010). Het aanvullend onderzoek is verricht naar vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In het voorliggende onderzoek vindt, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, een toetsing plaats aan de Flora- en faunawet. Een toelichting op de genoemde wet- en regelgeving is gegeven in bijlage I.

1.2 Situatie en beoogde ontwikkelingen

De onderzoekslocatie is gelegen in de bebouwde kom van het dorp Oeken (Gld). Het betreft een rij van vier blokken van twee onder een kapwoningen met voortuinen en diepe achtertuinen. De woningen zijn in bezit van Woningstichting Brummen en hebben een identieke bouwstijl. Het meest zuidelijke deel van de onderzoekslocatie is in gebruik als maïsakker. Permanent oppervlaktewater ontbreekt op de locatie.

Het beoogde plan is om de woningen te slopen, groenstructuren te verwijderen en vervolgens nieuwbouw te realiseren.

Figuur 1: Ligging van het plangebied (binnen de gele lijnen) in Oeken. Kaartbron: Google Earth.

1.3 Algemene opzet

Voorliggende ecologische beoordeling is gebaseerd op zes locatiebezoeken en bekende verspreidingsgegevens (zie Hoofdstuk 5 Geraadpleegde bronnen). In het rapport worden de resultaten van de veldbezoeken vermeld en wordt ingegaan op de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen op vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Een beschrijving van mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen die eventueel nodig zijn om overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen voorkomen wordt gegeven in Bunskoek (*in prep.*).

2 Beschermingsstatus en onderzoeksmethode

2.1 Beschermingsstatus

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Europese Habitatrichtlijn Bijlage IV en de Flora- en faunawet. In de praktijk houdt deze beschermingsstatus in dat individuen en verblijfplaatsen van vleermuizen en andere belangrijke onderdelen van het leefgebied niet verstoord of vernietigd mogen worden. In de Flora- en faunawet zijn naast de individuen de zogenaamde vaste verblijfplaatsen - zoals kraamkolonies, paarverblijven en winterverblijven - het zwaarst beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera. Bepaalde verblijfplaatsen van vleermuizen zijn - ook als deze tijdelijk niet bewoond zijn - het gehele jaar beschermd.

Voor hun oriëntatie tijdens het vliegen van en naar hun verblijfplaats en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren onmisbaar en zodoende beschermd.

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen heeft binnen de Flora- en faunawetgeving echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Broedvogels

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Flora- en faunawet verstoord of verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn. Dit betreffen de broedvogels Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In bijlage I is een wettelijk kader opgenomen waarin de relevante natuur wet- en regelgeving nader wordt toegelicht.

2.2 Onderzoeksmethode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen richt zich met name op het vaststellen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Volgens het protocol voor vleermuizen (zie kader volgende pagina) zijn voor de voorliggende situatie I vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar uitgevoerd. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen (deze zijn uitgevoerd op 15 juni en 18 juli 2011) en twee nachtelijke bezoeken in augustus en september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen. Deze zijn uitgevoerd op 24 augustus en 15 september 2011.

Protocol voor vleermuisonderzoek

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is regelmatig complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Dienst Landelijk Gebied (Ministerie van EL&I) en de Zoogdiervereniging. Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht.

Het toepassen van het protocol geeft op twee punten zekerheid: 1) dat Dienst Landelijk Gebied geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt bij een ontheffingsaanvraag volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet en 2) dat een onderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure.

De deskundigen van EcoGroen Advies baseren de te volgen inventarisatie op het protocol, maar stemmen de strategie en inzet telkens af op de omvang en complexiteit van de locatie.

Broedvogels

Huismus

Tijdens een inventarisatieronde op 22 maart 2011, binnen de optimale inventarisatieperiode voor Huismus, is speciaal gelet op de aanwezigheid van roepende en baltsende mannetjes. Op deze wijze kon het aantal broedgevallen worden vastgesteld. Tijdens alle overige avond- en vroege ochtendbezoeken gericht op vleermuizen, is ook extra gelet op de eventuele aanwezigheid van Huismus.

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de quickscan natuurotoets blijkt dat in de huizen veel potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De vier huizenblokken kennen alle vier dezelfde bouwstijl en zijn waarschijnlijk in de zelfde periode gebouwd. Ze hebben een holle spouwmuur, die via de dakrand aan de kopse kanten toegankelijk is voor vleermuizen. Dergelijke ruimten zijn zeer geschikt voor kraamkolonies, zomerverblijven en paarverblijven van vleermuizen. De verblijven zijn met name geschikt voor de algemene vleermuissoorten Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger (Bunskoek 2010).

Er zijn op 18 juli bij Buurtweg 20, 23, 26 en 27 enkele invliegende exemplaren gezien van Gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn ter hoogte van huisnummer 26 één tot twee baltsende Gewone dwergvleermuizen waargenomen op 24 augustus en 15 september 2011 (zie bijlage III). De waarnemingen duiden op aanwezigheid van minimaal één baltslocatie en meerdere zomerverblijfplaatsen¹ in het plangebied.

Vliegroutes en foerageergebied vleermuizen

Verspreid binnen het onderzoeksgebied zijn langsvliegende en foeragerende exemplaren van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger aangetroffen. Er is echter geen sprake van een belangrijke en onmisbare vliegroute of onmisbaar foerageergebied. Gezien de ligging in het dorp Oeken met verspreid liggende groenelementen en bebouwing in de directe omgeving van het onderzoeksgebied, wordt niet verwacht dat het onderzoeksgebied onmisbaar is als vliegroute of foerageergebied. In de omgeving blijven (ook in de toekomstige situatie) voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden voorhanden.

3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Huismus

Op 22 maart 2011 zijn op vier plaatsen binnen het plangebied in totaal vijf paar Huismus en enkele losse groepen aangetroffen. Daarnaast is ook minimaal één paar Huismus aanwezig in de directe omgeving van het plangebied (zie bijlage II). Nesten bevinden zich onder dakpannen van de te slopen bebouwing. Als gevolg van de sloop van de bebouwing zullen zeker vijf broedplaatsen verdwijnen. Gezien de ligging van het plangebied in het landelijk gebied met verspreid staande huizen en boerderijen, zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden (alternatieve broed- en slaapplekken en groenstructuren als foerageergebied) aanwezig in de directe omgeving.

Ransuil

Naar aanleiding van een recente melding van een bewoner dat een Ransuil zich zou bevinden in het plangebied, zijn op 30 mei en 3 juni 2011 twee extra avondbezoeken afgelegd. Potentieel biotoop (coniferen en sparren in het plangebied) is daarbij uitvoerig gecheckt op aanwezigheid van sporen (bijvoorbeeld uitwerpselen en braakballen) of nestindicatie van Ransuil. Er zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op aanwezigheid van een vaste verblijfplaats van de soort. Vermoedelijk betreft het een vogel die zich kort in het plangebied heeft opgehouden. Er zijn dan ook geen vaste verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig en niet te verwachten in het plangebied.

¹ Een zomerverblijfplaats wordt door het Vleermuisprotocol (www.vleermuisnet.nl) omschreven als 'een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn, waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is'. Een zomerverblijfplaats wordt niet gezien als een vaste rust- of verblijfplaats.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Vleermuizen

In het plangebied is een baltsverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aanwezig die door sloop van de bebouwing zal verdwijnen. Bij aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vervolgstappen, zoals het opstellen van een ecologisch werkprotocol met daarin voorgestelde mitigerende maatregelen, vereist.

Ecologisch werkprotocol

Bij uitvoering van een ruimtelijke ingreep en de aanwezigheid van beschermde soorten is het van belang te beoordelen of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats in gevaar komt. Wanneer dit niet het geval is, is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk. Veelal moeten in dat geval wel mitigerende maatregelen worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de betreffende soort(en) te waarborgen en is het opstellen van een ecologisch werkprotocol² noodzakelijk. Wanneer ondanks het nemen van mitigerende maatregelen en het opstellen van een werkprotocol de functionaliteit niet gewaarborgd kan worden, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk.

Mitigerende maatregelen

Bij te nemen mitigerende maatregelen kan in deze situatie gedacht worden aan het zorgvuldig slopen van de bebouwing buiten de meest kwetsbare perioden voor vleermuizen en het aanbrengen van vervangende verblijfplaatsen. Een uitgebreide beschrijving van de te nemen maatregelen staat vermeld in het ecologisch werkprotocol (Bunskoek *in prep.*).

4.2 Broedvogels

Huismus

Er zijn minimaal vijf vaste verblijfplaatsen van Huismus aanwezig of te verwachten in de bebouwing.

Mitigerende maatregelen

Om de functionaliteit van het leefgebied te bewaren en schade aan individuen te voorkomen dienen nestlocaties buiten het broedseizoen verwijderd te worden. Daarnaast is van belang dat tijdig vervangende nestgelegenheid in of aan de nieuwe bebouwing wordt aangebracht. Een beschrijving van deze en verdere te nemen maatregelen zijn opgenomen in een ecologische werkprotocol (Bunskoek *in prep.*).

Overige broedvogels

Alle broedvogels zijn gedurende hun broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broeden en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste van de aanwezige soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

Wanneer in de periode tussen half juli en half november gestart wordt met de werkzaamheden is het van belang om na te gaan of bewoonde nesten van laat broedende soorten als Houtduif aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de plannen. Houtduif kan namelijk broeden tot half november.

² In een ecologisch werkprotocol wordt onder andere een beoordeling gegeven of functionaliteit van de verblijfplaats al dan niet behouden blijft en worden de te nemen mitigerende maatregelen beschreven.

5 Geraadpleegde bronnen

- Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV.
- Bunskoek, M. (2010). 'Quickscan natuurtoets Buurtweg Oeken'; Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving. Rapport 10-353, EcoGroen Advies, Zwolle.
- Bunskoek M. (in prep.). Ecologisch werkprotocol sloop en nieuwbouw Buurtweg, Oeken. Conceptrapport 10-352B/1 EcoGroen Advies, Zwolle.
- Dienst Regelingen (2009a). Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Dienst Regelingen (2009b). Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Heusden W.R.M. van & S.J. Vreugdenhil (2008). Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Concept, Versie 1.1. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van LNV.
- Lange E., P. Twisk, A. van Winden en A. Diepenbeek (1994). Zoogdieren van West-Europa. Uitgegeven door de KNNV.
- Limpens H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

BIJLAGEN

BIJLAGE I: WETTELIJK KADER

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van gedeputeerde staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- 1) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2) Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
- 5) Een aantal ongewervelden (onder andere *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing

Door uitspraken van de Raad van State in het voorjaar van 2009 is de beoordeling aangepast bij ontheffingsaanvragen voor ruimtelijke ingrepen. Sinds 26 augustus van dat jaar werken we daardoor volgens een nieuw stroomschema (zie volgende pagina). Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren en zijn beschermde soorten aanwezig, dan zijn er vaak twee opties:

1) Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld nesten, migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, kunt u ze vóóraf laten beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.

2) Kan de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort niet worden gegarandeerd door mitigerende maatregelen? Dan dient u een reguliere ontheffingsaanvraag in waarbij de onderstaande vragen gesteld worden:

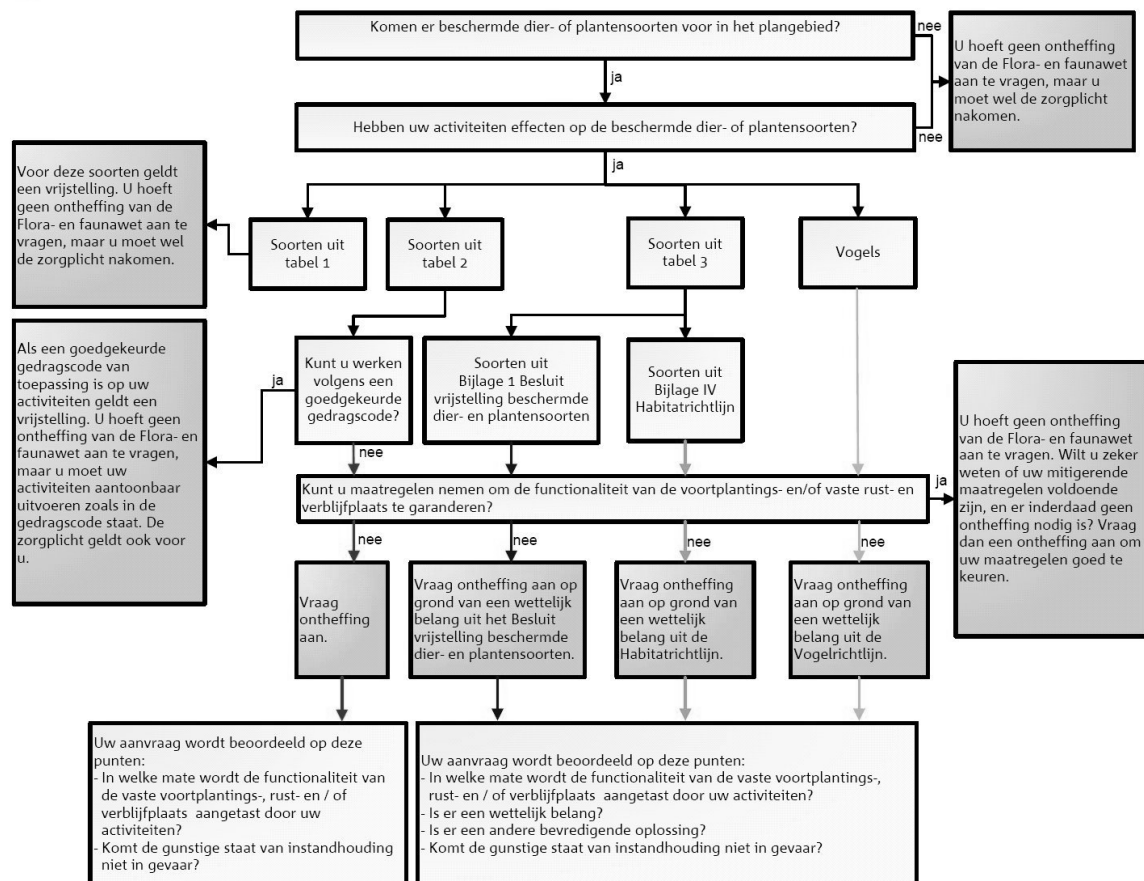
- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Beoordeling Dienst Regelingen

Dienst Regelingen beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In de praktijk zijn de mogelijkheden voor het verkrijgen van een ontheffing voor die soorten dan ook zeer beperkt, met name voor vogels³.

Toetsingsschema Flora- en faunawet (Bron: Dienst Regelingen 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet).

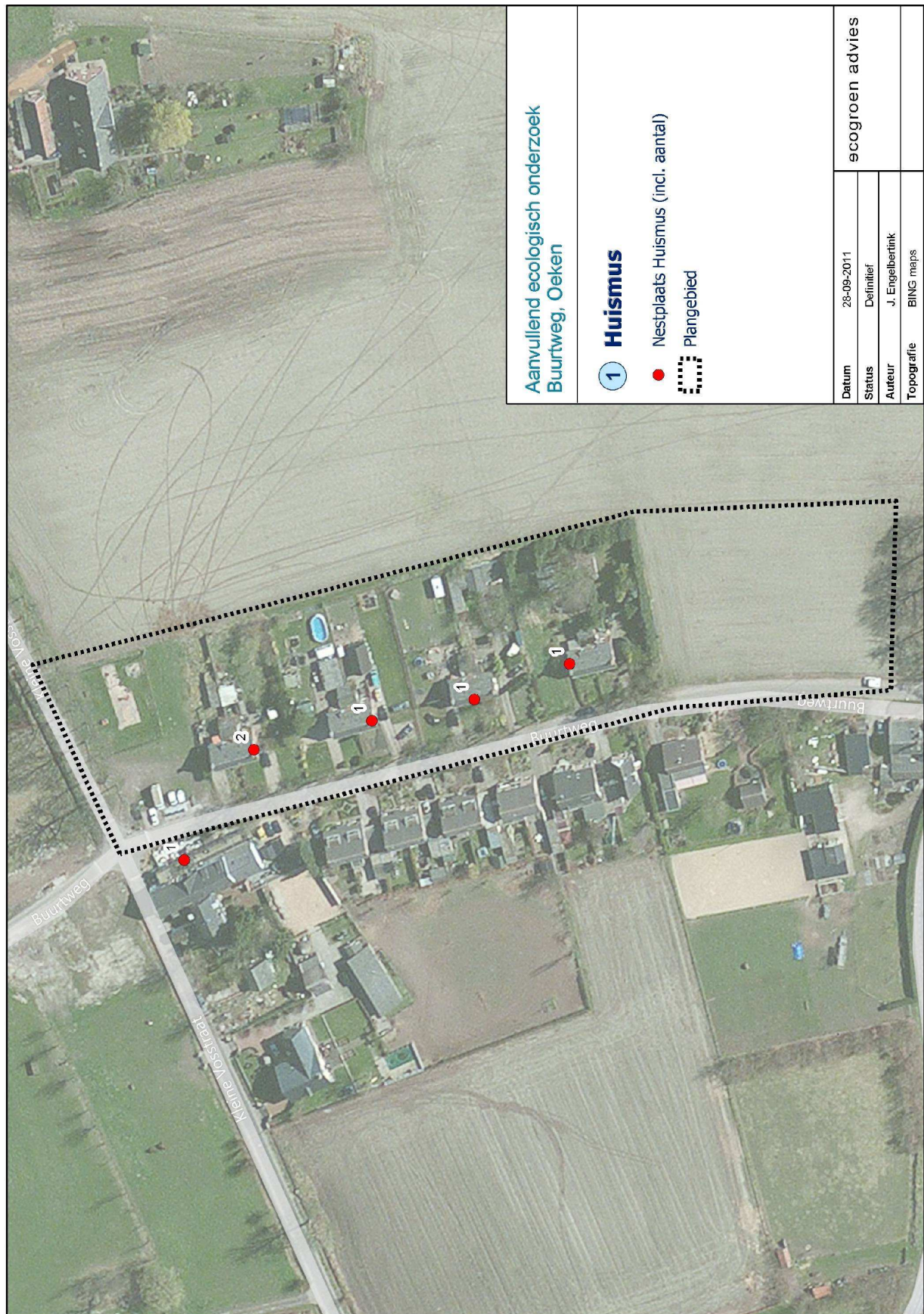
³ In de Vogelrichtlijn worden alleen de belangen b en d én de veiligheid van het luchtverkeer (belang c) genoemd;

Rode lijsten

Los van de Flora- en faunawet heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd⁴. Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten kunt u terecht op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur en op www.drloket.nl.

⁴ Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

BIJLAGE III: INVENTARISATIEKAART VLEERMUIZEN

